

ÖDEME HİZMETLERİ SEKTÖRÜNE DAİR TÜRKİYE VE AVRUPA BİRLİĞİ MEVZUATI ÇERÇEVESİNDE DEĞİŞİKLİKLER

Son zamanlarda ödeme hizmetleri sektörüne dair hem Türkiye mevzuatında hem Avrupa Birliği mevzuatında ciddi revize ve eklemeler yapılmıştır. Türkiye, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı İle Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik ("**Yönetmelik**") ve ilgili Tebliğ'de revizyona giderken Avrupa Komisyonu ("**Komisyon**"), Ödeme Hizmetleri Direktifi olarak bilinen PSD-2'yi ("**Payment Services Directive-2**") revize etmek amacıyla bir Teklif Paketi ("**Taslak**") sunmuştur. Değişikliklere dair satırbaşları şu şekildedir:

I. Türk Mevzuatında Yeni Düzenlemeler

- ✚ **Dijital Cüzdan Hizmeti:** Yönetmeliğe Dijital Cüzdan Hizmeti eklenmiş olup, buna göre müşterinin tanımladığı ödeme hesabına veya ödeme aracına ilişkin bilgilerin saklandığı, bir elektronik cihaz, çevrim içi hizmet veya uygulama olarak sunulan ve müşteriye, tanımladığı ödeme hesabı veya ödeme aracına ilişkin bilgileri kullanarak ödeme işlemi gerçekleştirme imkânı sağlayan ödeme aracı Dijital Cüzdan olarak tariflenmiştir. Dijital cüzdan hizmeti, Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları ("**ÖHS**") tarafından sunulabilir.
- ✚ **Ödeme Hizmeti ve Altyapı Sunumları Hususunda Eşit Şartlarla Rekabet ve Hizmet:** ÖHS'nin sunmakta olduğu ödeme hesabı hizmetleri ve ödeme hizmetlerine ilişkin altyapı hizmetlerinin diğer ödeme hizmeti sağlayıcıları tarafından kullanıldığı durumlarda, kontrolünü elinde bulundurduğu ödeme hizmeti sağlayıcısı ile diğer ödeme hizmeti sağlayıcılarına aynı hizmetleri aynı şartlar ve imkanlar dahilinde ve aynı ücret politikası ile sunması zorunluluğu getirilmiş ve hizmet alan ÖHS'ler arasında oluşabilecek muhtemel rekabet bozucu girişimlerin önüne geçilmeye çalışılmıştır.
- ✚ **ÖHS Faaliyet İzni İçin Ek Gerekli Belgeler;** Türkiye'de ödeme hizmetleri alanında faaliyette bulunmak veya elektronik para ihraç etmek üzere faaliyet izni başvuruları, istihbari inceleme aşamasından geçmektedir. Yeni gelen düzenleme ile başvuru, istihbari inceleme aşamasında şirketin gerçek kişi nitelikli pay sahipleri, kontrolü elinde bulunduran ortakları, şirketin ve şirketin tüzel kişi nitelikli pay sahipleri ve kontrolü elinde bulunduran tüzel kişilerin müflis veya konkordato ilan etmiş olmadıklarına/uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırma başvurularının tasdik edilmemiş ve haklarında iflasın ertelenmesi kararı verilmemiş olduğuna dair belgeleri ve şirketteki sermayesinin nakden temin edildiğine ilişkin taahhütnameleri ve bu kişiler ile bu kişilerin doğrudan en az yüzde otuz üçüne sahip oldukları şirketlere ilişkin ilgili ticaret sicil müdürlüğünden alınacak iflas konkordato belgesi ile Findeks kredi notuna ilişkin belgeleri Dilekçeleri ile sunmak zorundadır.
- ✚ **Kuruluşlar Dahilinde Pay Devri Muafiyeti:** Kuruluşun nihai pay sahiplerinin doğrudan veya dolaylı olarak kuruluş nezdindeki pay oranında herhangi bir değişikliğe sebep olmayacak şekilde aynı gruba ait şirketler arasında gerçekleşen pay edinim ve devirleri Bankanın iznine tabi değildir. Bu fıkra kapsamına giren pay devirlerinin kuruluşça öğrenilmesinin ardından on iş günü içerisinde Bankaya bildirilmesi gerekmektedir.
- ✚ **Kuruluşlar İçin İzinli Faaliyet Alanları:** Değişiklik ile Ödeme Kuruluşları ile Elektronik Para Kuruluşlarının ana faaliyet alanları haricindeki bazı alanlarda faaliyet gösterebileceği somut

hale getirilmiştir. Buna göre hukuken izin verilen bazı faaliyet alanları şu şekildedir:

- Elektronik paranın ihracı veya ödeme hizmetlerinin sunulması ile ilgili olan ve ödeme hizmeti sağlayıcılarının faaliyetlerini güvenli kılan ve kolaylaştıran, kart verilerinin işlenmesi, suistimal ve dolandırıcılık önleme gibi ödeme hizmetlerini tamamlayıcı nitelikte olan yan hizmetler.
- Elektronik paranın ihracı veya ödeme hizmetleri ile ilgili eğitim ve danışmanlık hizmetleri.
- Doğrudan ya da dolaylı olarak Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 2'nci maddesinde sayılan kıymetli maden ve kıymetli taş ile döviz alım satımıyla ilgili işlemleri hariç olmak üzere, Dijital Bankaların Faaliyet Esasları ile Servis Modeli Bankacılığı Hakkında Yönetmelik kapsamında arayüz sağlayıcı olarak sunulacak hizmetler.
- Belirli bir miktar ile sınırlı olmak üzere Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 2'nci maddesinde sayılan işlenmiş kıymetli maden ve kıymetli taş alım satımı ile ilgili faaliyetlere aracılık edilmesi kapsamında sunulacak hizmetler.

II. AB Mevzuatı Kapsamında Yeni Düzenlemeler

Teklif Paketi kapsamındaki değişiklikler, Avrupa Birliği ödeme hizmetleri pazarının işlevselliğini başlıca aşağıdaki hususlar bağlamında geliştirmeyi hedeflemektedir:

- ✚ **İşlem İzleme:** İşletmeler, veri paylaşımı ile kart veri sahiplerine kullanıcı konumu, işlem zamanı, kullanılan cihazlar, harcama alışkanlıkları, işlem geçmişi, oturum verileri ve cihaz IP gibi davranışsal özellikleri izleme olanağı sağlayacak. Bu doğrultuda ÖHS, (olası) sahtekarlıkla ilgili yeterli kanıtı sahipse, diğer ÖHS'ler ile sahtekarlığa dair bilgileri paylaşmak ve buna ilişkin bilgi paylaşma mekanizmalarını uygulamak zorunda kalacaktır.
- ✚ **Sahtekarlık İçin Sorumluluk:** Taslak, ayrıca dolandırıcılık açısından bir hukuki sorumluluk değişikliği önermektedir. Şemalar, teknik hizmet sağlayıcıları (örneğin cüzdan sağlayıcıları) ve ödeme ağ geçitleri, Güçlü Müşteri Kimlik Doğrulamasını ("SCA") uygulamadıkları durumlarda dolandırıcılıktan sorumlu olacaklardır. Bu sayede bir taraftan ödemeler teknik arızalardan kaynaklanan sorunlardan korunurken, diğer taraftan sağlayıcıların yüksek hizmet kalitesini sürdürmeleri teşvik edilecektir.
- ✚ **IBAN/Ad Doğrulaması:** Tüm (normal ve anlık) kredi transferleri, IBAN ve ad eşleşme doğrulama hizmetlerine tabi hale getirilmiş ve böylelikle ödeme, sadece kontrol tamamlandığında ve tüketici bilgilendirildiğinde tamamlanabilecektir. Herhangi bir uyumsuzluk/yanlışlık durumunda müşterinin onay vermesi halinde işleme devam edilebilecek olmakla birlikte bahsedilen uyumsuzluğun ödeme yapana bildirilmemesi ve transferin gerçekleştirilmesi halinde Ödeme Hizmeti Sağlayıcısı, transfer işlemi sonucunda oluşabilecek kayıplardan sorumlu tutulacaktır.
- ✚ **Muafiyet:** Sadece ilk işlemlerinde gerekli olmak üzere Tüccar Başlatmalı İşlemler (Merchant-Initiated Transactions), abonelikler gibi, artık SCA'dan muaf tutulmuştur. Benzer şekilde, kart tabanlı posta siparişleri (Mail Order) ve telefon siparişleri, SCA ile kimlik doğrulaması gerektirmeyecektir.
- ✚ **Ödeme Başlatma Hizmet Sağlayıcıları ("PISP") olarak bilinen Üçüncü Taraf Sağlayıcıları**

("TPP") için Aray6z: Bankalar, bilgi alifveriŒi için TPP'lere 6zel g6venli aray6zler sağlamak zorunda bırakılmifftır.

- Kontrol Paneli:** Bankalar, t6keticilere TPP'lere verilen veri eriŒim haklarını g6steren ve herhangi bir zamanda çekilebilecek bir eriŒim ve izin kontrol paneli sağlamak zorundadır. Yine bu kapsamda Banka, kullanıcılara/t6keticilere Açık Bankacılık eriŒimini y6netebilmeleri için izin kontrol panelleri oluŒturmalıdır.
- Banka Olmayan 6HS'ler için EriŒim:** Taslak, 6deme KuruluŒlarının ve Elektronik Para KuruluŒlarının AB 6ye Devletlerinin ana 6deme sistemlerine ve banka hesaplarına eriŒimini geniŒletmek ve bu Œekilde Banka Olmayan 6HS'lere t6m 6deme sistemlerine doğrudan katılım olanağı vermek suretiyle Banka Olmayan 6HS'ler ile Banka 6HS'ler arasındaki rekabeti adil hale getirmeye alıŒmaktadır.

Ayrıntılı Bilgi için: info@ege-law.com